

Laura Hult

SUDEN MIELI

Laura Hult

**SUDEN
MIELI**

© 2025 Laura Hult

Julkaisija: Dots and Comms Oy, dotsandcomms.fi

Kannen kuva: Anniina Puiras

Taitto ja kansi: Alma Ulvelin, almaulvelin.com

Kirjapaino: Livonia Print

ISBN 978-952-65714-0-9 (kovakantinen)

ISBN 978-952-65714-1-6 (EPUB)

Äidilleni, joka on seurannut rohkeasti
omaa polkuaan.

Isälleni, joka kasvatti tyttänsä kohti unelmia.

Puolisolleni ja lapsillemme – kiitollisuuteni
teistä vaatisi oman romaanin.

1. VERA

Luentosalin vihertävän harmaa sivuseinä nousee jyrkässä kulmassa ylöspäin. Yksi opiskelijoista värittää luentolehtiön ruutuja, toinen neuloo villasukkaa.

Toimikohan se oikeasti? Jossakin otsikossa sanottiin, että töhertely auttaa muistamaan.

"Ihan oikeesti, menis nyt hittoon noiden tikkujensa kanssa", kuulen äänen puuskahtavan takanani. Ja sen jälkeen toisen, joka hyssyttelee tirskuen.

Vilkaisen luentosalin puolenvälin tienoilla istuvaa tyttöä, jonka puista neulepuikoista roikkuva sukanvarsi on jo huomattavasti pidempi kuin edellisviikolla. Ajoiko neulominen samaa asiaa töhertelyn kanssa?

Ainakin puiset puikot pitivät pienempää ääntä kuin takapenkin Tommy Hilfiger -kerho.

"Yritykset pyrkivät nyt pitämään kulut alhaalla."

Luennoitsijan sanat pudottavat minut takaisin oranssinruskeiden kangaspenkkien puolityhjään rivistöön.

"Olen varoitellut tänä syksynä opiskelijoitani siitä, että työpaikat ovat nyt kiven alla. Vastavalmistuneet eivät välttämättä löydä töitä talven aikana. Monissa firmoissa on YT:t meneillään."

Silmäni osuvat vihkon välistä pilkistävään CV:hen ja alkavat repiä sen kirjaimia irti. No, C oli ihan turha kirjain muutenkin.

Havahdun, kun penkkien taittavat istuinosat alkavat paukkua selkänobjia vasten. Työnnän vihkon ja kirjoitustasolla lojuvat kynät reppuuni. Nopeimmat ovat jo menneet, joten saan laahustaa penkkirivin päähän ilman ruuhkaa. Rappusissa tuntuu olevan tänään monta askelta tavalista enemmän.

Bongaän aulan kahvilasta tyhjän pöydän ja tihennän askeliani heit-

tääkseni sille laukkuni. On saatava kahvia.

Palattuani kassalta rojahdan tuolille ja kiedon molemmat käteni kahvimukin ympärille. Vien nenäni kiinni mukiin. Kahvin tuoksu rauhoittaa sinkoilevia ajatuksiani, ja lämpö säteilee mukista sormiani pitkin kämmeniin ja valuu hiljalleen rintakehään saakka. Se ei silti kykene karkottamaan luennon aikaansaamaa koleaa lämpärettä rinnassa.

Miksi juuri nyt? Miksi talouden on hitto vie sukellettava juuri nyt, kun olen valmistumassa?

"Hyvä yritys, mutta koita näyttää vielä vähän masentuneemmalta."

Annika istahtaa viereiselle tuolille ja laskee laukkunsa tuolin jalkaa vasten.

"Olenko mä kaikessa ihan täysi keskinkertaisuus?" huokaan.

"Oho, onko tänään oikein itsesäälin syyskarkelot?" Annika naurahtaa. "Miksi mua ei ole kutsuttu?"

Jatkan hiljaa kahvikuppini tuijottamista. Se saa Annikankin äänen vakavoitumaan. "Onko jokin oikeasti vialla?" hän kysyy.

"Talous sukeltaa ja mut on tuomittu kortistoon", vastaan monotonisella äänellä.

"Ai, se menee noinkin lineaarisesti", Annika vastaa tavoittaen taas normaalin ilkkurisuutensa. "Mä olen vähän sitä mieltä, että talousosaston lukeminen pitäisi kieltää teiltä humanisteilta."

"Jaa niin, sekin vielä", vastaan. "Tutkinto, jonka voi vetää vessasta alas. Muistatko, kun valitin siitä, että joutuu suostumaan määräaikaissuuksiin? Miksi hemmetissä mä valitin sitä?"

"En mä tiedä. Eikö naisten määräaikaaisuus ala olla jo vähän klisee?"

"Annika, kuinka moni sun kavereista on aloittanut suoraan vakipai-kassa?"

"Okei, okei. Ehkä pomot pelkää panevansa sut itse paksuksi, koska sä olet niin hemaiseva smuidu", Annika vastaa virnistäen.

Mulkaisen Annikaa. "Voisitko sä olla tosissasi edes viisi minuuttia?"

"No mutta mähän olen! Seksuaalinen häirintä työpaikoilla on ihan todellinen ongelma", Annika inttää, muttei pysty pitämään nauruaan kurissa.

"Sä olet hullu", puuskahdan, mutta kolea lämpäre rinnassa on vihdoin kadonnut. "Meidän pitäisi löytää mulle töitä ennen kuin markkinat saa lopullisen slaagin. Eli vähän äkkiä."

"Onnistuu", Annika vastaa yhtä vauhdikkaasti kuin pikavippifirman myyntiedustaja. "Voisitko sä vihdoin näyttää mulle jonkin sun työhakemuksen?"

Emmin hetken, mutta vedän sitten laukustani muovikansion.

"Et sitten hirnu."

"Lupaan", Annika sanoo ja kruunaa vastauksensa hevosmaisella hymyllä.

Pudistan päätäni. "Odotanko vielä, että laitat myös sormesi ristiin?"

"Sen voin tehdä, mutta en kyllä laita jalkoja", Annika vastaa.

"Hyvä on", huokaan ja työnnän paperin hänen eteensä.

Annika lukee jokaisen rivin tarkkaan, maistelee jokaista sanaa. Välillä hän nyökkää, mutta suurimman osan ajasta hänen otsallaan viipyilee hienoinen kurttu. Pyörittelen puista tikkua kahvikupissani ja koitan vaikuttaa mahdollisimman tyyneltä, kunnes en pysty enää katsomaan. Käännän tuolini kohti aulan avaria ikkunoita ja tuijotan tuulen pyörittelemiä lehtikasoja.

"Okei", Annika venyttää nostaessaan vihdoin katseensa paperista. Hän näyttää asettelevan sanojaan.

Värähdän. Tuntuu, kuin juuri pakkasesta palannut hiiri juoksis selkäni pitkin.

"Sulla on hyvää kokemusta ja tietysti loistava koulutus, mutta sä voit koittaa saada sun persoonaa paremmin esiin", Annika aloittaa. "Monet työnantajat haluaa löytää hyvän tyypin. Sitä on vaikeampi opettaa työpaikalla."

Annika näyttää epäroivän hetken, mutta jatkaa vielä: "Työnantaja voi saada tästä sellaisen kuvan, että sä olet vähän takakireä akateemikko. Koita tuoda sun hersyvää puolta esiin."

Tuijotan Annikaa epäuskoisena.

Takakireä akateemikko?

"Mitä mun sitten pitäisi kirjoittaa?" tuskastun. "En mä osaa tätä."

Työmarkkinatilanne on huono, ja ilmeisesti mun hakemuskin on haitarista. Miten mä ikinä löydän duunia? Mä jään lipastolle happanemaan siihen asti, että mut heitetään täältäkin lopulta pihalle.”

”No älä nyt”, Annika hymyilee. ”Ei sun hakemus ole haitarista, sun pitää vaan tuunata sitä vielä. Löytää siihen vähän bling-blingiä. Madaltaa pohjaa ja laittaa hienommat vanteet, you know.”

Sitten hän hirtahtaa.

”Tehdään siitä J-Lon hanuri.”

Hautaan kasvot käsiini.

Katson Annikaa sormieni välistä ja pyöritän hitaasti päätäni.

Eleilläni ei näytä olevan Annikaan minkäänlaista vaikutusta. ”Mietit ensin sitä, missä sä haluaisit olla töissä. Etkä sitä, kuka sut saattaisi palkata”, hän sanoo napakasti. ”Sitten kirjoitat niin nassakan hakemuksen, että ne ei voi olla kutsumatta sua haastatteluun.”

”Mitä mehekasta mussa on?” parahdan.

”No höh. Aloitat vaikka, että ’olen 24-vuotias moniosaaja, joka tuo työpaikan kahvihuoneeseen katsastuspullat, vaikkei omista autoa!’”

”Urpo.”

”No ehkä sä vähän oletkin, mutta ei sitä kannata siihen kirjoittaa.”

2. MARIA

Harpon Riannan huoneeseen hakemaan edellisenä iltana tuolille las-kostamani vaatteet. Nostan pinon valkoiselta, rustiikkiselta tuolilta, jonka on tarkoitus sointua seesteisesti lastenhuoneen beigeksi maalattuun seinään. Kun laskeudun alakertaan, näen Riannan mönkineen sohvalle ja hautautuneen torkkupeiton alle.

"Kulta, laitetaan nyt vaatteet, jooko?" sanon siirtäessäni peiton sivuun. Vedän tytön kainaloista istuma-asentoon.

"Väsyttää", Rianna sanoo ja kaatuu takaisin makuulle.

"Tehtäisiinkö yhteistyötä, jooko? Auta äitiä", kysyn lempeää äänensävyä tavoitellen.

Rianna ei tee elettäkään reagoidakseen.

Hengitän hitaasti sisään ja ulos. "Äiti ei jaksaisi pukea sinua joka aamu, sinä osaat jo itse."

Ei vaikutusta.

Huokaan. Vedän Riannan syliini ja nostan lapsen kädet ilmaan pu-jottaessani samalla paitaa tämän pään yli. Sitten vielä sukat ja housut. Kun kaikki on saatu päälle, lapsi rojahtaa jälleen vaaka-asentoon ja vetää torkkupeiton päälleen.

Lasken hiljaa kolmeen. Pitäisi olla jo autossa, ei puhuttakaan että ehtisin tänään töihin ajoissa. Ponnistan ylös sohvalta ja riennän hakemaan Riannan hammasharjaa.

Kun astun vessaan, tunnen jotakin kosteaa sukkani alla. Vessanpöntön rengas on märkä ja lattia tulvii. Siellä täällä pitkin marmorinvärisiä lattialaattoja kelluu pieniä vessapaperinriekaleita.

"Rianna, keskity kun olet vessassa, ei saa olla kiire!" karjaisen. "Sä olet pissannut renkaan yli lattialle, ja nyt vessa ja äiti on ihan pissassa!"

"Hupsis", kuuluu mytystä torkkupeiton alta.

Otsasuonta kiristää.

Kunpa voisi vain kaatua lattialle, itkeä ja huutaa.

Paiskaan märät sukat vessan lattialle ja astelen jalkapöydänpuolikaisiin nojaten suihkuun pesemään jalkani. Sitten palaan hakemaan Riannan.

"Tule, meidän pitää käydä pesulla. Säkin olet varmasti ihan pissassa."

"Ei, en halua suihkuun!" Rianna kitisee.

"Silloin pitää käydä, jos on pissassa. Ei tarvitsisi, jos maltaisit tehdä asiat huolella", motkotan.

Vedän tytön perässäni kylpyhuoneeseen ja pyöräytän hänet suihkun alla. Kiedon Riannan pyyhkeen sisään ja kannan mytyn olohuoneeseen odottamaan uusia vaatteita.

Kun vaatteet on puettu, nousen jälleen noutamaan hammasharjaa. Vessan kynnyksellä muistan sotkun.

"Ei helvetin helvetti", puuskahdan.

"Mitä äiti?" uninen lapsen ääni vastaa sohvalta.

"Ei mitään", huokaan. Hitot, jääköön.

Puikkelehdin pissaroiskeiden lomassa ja saan poimittua hammasharjan ja tahnan kaapista. Sitten kiiruhdan olohuoneeseen ja tökkään harjan tytön suuhun.

"Au äiti, sattuu", Rianna vinkaisee.

"Anteeksi. Mutta meillä on kiire."

Pyöräytän hammasharjalla muutaman nopean mutta pehmeän liikkeen ja lasken sen sohvan käsinojalle.

"Tule. Nyt mennään." Vedän Riannaa kädestä. Tyttö vetää vastaan, mutta pienet sukat liukuvat perässäni kohti eteistä. Istutan Riannan lattialle levitetyn haalarin eteen.

"Laita haalari päälle", komennan.

Ensimmäinen lahje, toinen lahje.

Poimin puhelimeni taskusta ja silmäilen yön aikana tulleiden sähköpostien otsikot läpi.

Ensimmäinen hiha, toinen hiha.

Painan pipon Riannan päähän ja nappaan tarharepun lattialta.

"Mars, autoon."

Tartun tyttöä kädestä ja talutan hänet perässäni parkkipaikalle. Heitän laukkuni ja Riannan repun etupenkille ja palaan avaamaan takaovea. Rianna hieroo vaaleanpunaista kinnastaan auton ravasta harmaaseen kylkeen.

"Ei saa! Likaat sun hanskat ja sitten koko auton", huudahdan.

Kiskaisen hanskat tytön kädestä ja paukutan niitä muutaman kerran yhteen ilmassa. Nostan Riannan autoon, työnnän turvaistuimeen ja vedän vyön kiinni.

"Äiti, minä osaan laittaa!"

"Tiedän, mutta nyt on pakko mennä", vastaan Riannan pyynnöstä välittämättä.

Peruutan auton pihasta. Kun olemme päässeet kääntymään kadunkulmasta päätielle, kojelauta vilkuttaa takapenkin matkustajan turvavyön olevan auki.

"Rianna, sinulla on vyö auki! Vyötä ei saa avata kesken matkan!" huudahdan takapenkille.

"Osaan laittaa ite", tyttö vastaa ja tempoo päättäväisesti metallista vyösolkea takaisin paikoilleen.

Pysäytän auton tien sivuun ja painan otsani kiinni rattiin. Jokainen merkkivalon piippaus tuntuu pureutuvan selkäyttimeen.

Lopulta ääni lakkaa.

"Sain!" voitonriemuinen ääni kuuluu takapenkiltä.

Nostan pääni ratista ja katson Riannaa. "Et saa avata enää, ymmärrätkö?"

"Joo."

Käännän renkaat tien suuntaan. Auto on nytkähtämäisillään liikkeelle, kun muistan katsoa sivupeiliin. Säpsähdän ja polkaisen jarrun pohjaan. Takaa tuleva auto viistää kyljen ohi torvea huudattaen.

"Hupsis", sanon hitaasti.

Sydän koittaa takoa tiensä läpi vaatteiden, ulos rinnasta.

"Äiti, soitetaan mekin torvea", Rianna huudahtaa ilahtuneena.

"Ei soiteta", vastaan väsyneesti.

"Miksi?"

"Äiti törttöili. Silloin ei saa soittaa torvea."

Kun Riannan vastausta ei kuulu, vilkaisen taustapeiliin. Tyttö näyttää katselevan ulos ikkunasta.

Kun sivupeilistä ei näy muita autoja, käännän päätäni tarkistaakseni myös kuolleen kulman ja ohjaan auton hitaasti takaisin tielle.

"Pissasitko sinäkin lattialle?" hiljainen ääni kysyy takapenkiltä.

Pyrskähdän.

"En, mutta äsken kyllä melkein pissasin etupenkille."

Rianna kikattaa.

Kun olen saanut auton ohjattua parkkiruutuun, kävelemme Riannan kanssa päiväkodin portille. Vaellamme hiljaisina pitkin pihaa halkovaa hiekkatietä. Sateet ovat tehneet nurmikkaa lävistävät oikopolut mudasta tahmeiksi. Pieni rukkanen puristaa tiukasti omaani. Irrotan käteni ja halaan tyttöä haalarien kehystämällä käytävällä. Rianna rutistaa takaisin ja jää roikkumaan kaulastani, kun koitan irrottaa otteeni.

"Rakastan sinua äiti", hän sopertaa.

"Niin mäkin sua", saan sanottua.

Seurattuani Riannan hiipivän arastellen lasten piirroksilla koristeltuun leikkihuoneeseen laahustan takaisin autoon. Metallinen ovi tuntuu raskaalta.

Painan pääni niskatukeen, ja tunnen kyynelten ryöpsähtävän poskille. Ei hentoa itkua, vaan lohdutonta ulinaa.

Ja nyt on vasta tiistai.